

GLÄNTANS FÖRSKOLA
Avdelning Kastanjen
År 2023

NACKA
KOMMUN

Arbetsplan

Gläntans förskola /Saltsjöbadens rektorsområde

AVDELNING KASTANJEN

Vi består av en avdelning med barn födda 2018.

Kastanjen: 15 barn och 2,5 pedagoger.

Utifrån kundenkäten har vi detta läsår valt att arbeta vidare med /utveckla vårt arbete med:

Förskolan arbetar med att utveckla mitt barns förståelse för naturvetenskap och teknik

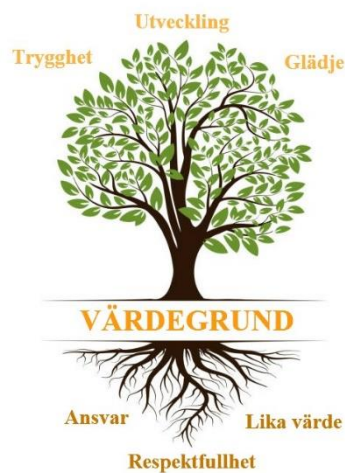
Förskolan arbetar medvetet mot kränkande handlingar som t ex mobbning

Mitt barn har en god arbetsmiljö

INLEDNING

Denna arbetsplan utgår från Lpfö18 och ligger till grund för hur varje arbetslag planerar och genomför sin utbildning för läsåret. Det är ett levande dokument som ständigt finns med i arbetet, utvärderas regelbundet och revideras en gång per år (oktober/november).

VÄRDEGRUND

Vi ser barn som kompetenta, sociala, nyfikna, kunskapssökande och aktiva i sitt eget lärande. Varje barn bär med sig förmågor och en medfödd vilja att utforska och förstå sin omvärld. Vårt förhållningssätt är medforskande, medupptäckande, lyssnande, respektfullt och reflekterande.

ENHETENS PRIORITERADE UTVECKLINGSOMRÅDEN 2022–2023

- Lärmiljö
- Språkutveckling

LÄRMILJÖ

- *Vi arbetar med målen genom att*
- Anpassa lärmiljön utifrån barnens intressen, skapa en kreativ miljö med olika sorts material som är tillgängligt för barnen
- Utforma rum i rummet
- Sträva efter en fysisk, social och pedagogisk lärmiljö
- Organiserat, inbjudande och okodat material
- Samtala med och inkludera barnen i miljöarbetet
- Könsneutralt material
- Estetiskt genomtänkt miljö med medvetna val beträffande inredning

PEDAGOGISKA LÄRMILJÖER

På Gläntan skapas den fysiska och sociala miljön utifrån vårt förhållningssätt, vilket påverkar hur barnen interagerar med varandra, vuxna, rummet och materialet. Våra pedagoger reflekterar mycket över detta förhållningssätt för att skapa en gynnsam miljö för barnen. De arbetar med barnens delaktighet och inflytande, och har skapat magnetiska mötesplatser där barnen kan träffas för gemensamma samtal.

Vi lägger kontinuerligt arbete på att utforma den fysiska lärmiljön på Gläntan. Det inkluderar aspekter som visuell design, ljudmiljö, hjälpmedel och möblering för att skapa tydliga mötesplatser. Vi väljer noggrant färger och presentation av material och dokumentation för att göra miljön tydlig och enkel att förstå. Genom att inkludera bildstöd och fokusord i vår lärmiljö berikar vi barnens språkutveckling.

På avdelningen introduceras barnen till olika stationer med fantasifulla och tydliga miljöer. Målen från läroplanen förtydligas i den fysiska miljön. I den sociala miljön lägger vi fokus på att skapa trygghet och främja positiva relationer mellan kamraterna.

SPRÅKUTVECKLING

Språket är en värdefull resurs för att kunna leka och kommunicera här och nu och för hur den framtida livssituationen blir. (Skolverket "Flerspråkighet i förskolan")

Att kunna förstå sin omgivning och kunna uttrycka sina behov, åsikter och känslor är grundläggande för barnets delaktighet och trygghet.

Den språkliga medvetenheten hos pedagogerna ska finnas med under hela dagen. Metoder, förhållningssätt och verktyg som passar det enskilda barnet eller gruppen skapas och följs därefter upp vid avdelningarnas reflektionstillfällen.

2.1 NORMER OCH VÄRDEN

Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att efterhand omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling i olika sammanhang.

Mål (från Lpfö 18)

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,
- förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna, och
- ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället.

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi arbetar med målen genom att

I förskolans vardag ständigt leva vår värdegrund i samspel med andra.

- På internationella Nalldagen gör alla barn en kompisnalle och samtalar kring kamratskap. Varje barn får sedan berätta och skriva på kompisnallen vad de tycker en bra kompis ska göra.
- Lära barnen att respektera andras personliga saker, genom att fråga innan man rör eller tar något ur andra barns hyllor eller lådor.
- Genom att låta barnkonventionens fyra grundpelare genomsyra allt vi gör i vårt arbete och umgänge med barnen (artikel 2, 3, 6 och 12).
- Personalen använder sig som goda förebilder genom att visa varandra respekt
- och att ta hänsyn till varandra
- Fånga upp de situationer och frågor som uppstår i vardagen genom att belysa konkreta händelser i mötet med barn, vårdnadshavare och via Infomentor.
- Ha en öppenhet och belysa likheter och olikheter som tillgång i utbildningen
- Skapa möjlighet till att diskutera och reflektera över olika dilemman och värdegrundsfrågor i helgrupp samt i mindre grupper. Där får barnen möjlighet att reflektera över olika känslor och åsikter som uppkommer
- Lyfta känslor och använda oss av bland annat bildstöd, litteratur och ritsagor. Genom estetiska uttryck som skapande, dramatisering och musik får barnen uttrycka och bearbeta känslor
- Under höstens start jobbar vi med Jag till Vi, vilket följs upp som en röd tråd under resten av året. Detta innebär att vi bland annat arbetar med gruppstärkande aktiviteter, lär känna varandra och vår utbildning
- Fatta demokratiska beslut tillsammans med barnen
- Belysa vikten av att källsortera
- Få fortbildning i lärmiljö och utveckla pedagogiska, fysiska och sociala lärmiljön så att barnen kan ha mer lekro i mindre grupper, mer plats för lek och lättillgängligt material för barnen med läroplanens alla mål synliga i fysiska miljön genom matematikhörna, språkhörna mm.

2.2 OMSORG, UTVECKLING OCH LÄRANDE

Utbildningen i förskolan ska bidra till att barnet utvecklar en förståelse för sig själv och sin omvärld. Utforskande, nyfikenhet och lust att leka och lära ska vara grunden för utbildningen. Den ska präglas av att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Utbildningen i förskolan ska ta sin utgångspunkt i läroplanen samt barnens behov, erfarenheter och det de visar intresse för. Flödet av barnens tankar och idéer ska tas tillvara för att skapa mångfald i lärandet.

Mål (från Lpfö 18)

IDENTITET/JAG

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet,
- självständighet och tillit till sin egen förmåga,
- nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära,
- förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler,
- förmåga att lyssna på och reflektera över andras uppfattningar samt att reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar,
- fantasi och föreställningsförmåga,

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi arbetar med målen genom att

- Stimulera barnens kreativitet och initiativförmåga genom att stödja dem att genomföra sina egna idéer.
- Planera aktiviteter i mindre grupper för att alla barn skall komma till tals.
- Skapa flera tillfällen under förskolans vardag där barnen får utveckla sin självständighet
- Lyfta likheter och olikheter och ger barnen utrymme att utveckla sin egen identitet
- Vi är lyhörda och går in som vägledare i barnens konflikter
- Vi följer med i barnens samtal och intressen
- Ställa öppna frågor utan givna svar för att låta barnen utveckla och tänka själva
- Vara medforskande
- Barnen ges möjlighet att presentera erfarenheter och kunskaper. Detta gör vi bland annat genom att dela med oss av egna upplevelser, berättelser hemifrån samt material från hemmet (böcker, leksaker m.m.) som barnen får delge och berätta om
- Ha en pedagogisk innemiljö som är utmanande, inbjudande, tillgänglig och väcker nyfikenhet
- Arbeta i mindre grupper där vi pedagoger lättare kan synliggöra barns intressen/behov

LEK

- Nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära,
- Fantasi och föreställningsförmåga,

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi arbetar med målen genom att:

- Ha en varierande arbetsmiljö
- Bjuda in till gruppstärkande lekar och aktiviteter
- Ha ett uppmuntrande och tillåtande förhållningssätt så att barnen vågar prova på och lära sig nya saker
- Ge barnen en möjlighet att arbeta med de estetiska uttrycksformerna så som bild, dans, drama och musik
- Delta i gemensamma lekar och aktiviteter som bygger på demokratiska regler

HÄLSA

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för hur viktigt det är att ta hand om sin hälsa och sitt välbefinnande,

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi arbetar med målen genom att

- Använda oss av naturen för att främja barnens välbefinnande både fysiskt och psykiskt.
- Använda oss av rörelselekar, Bamsegymna, dans, gymnastik och bollekar vilka bidrar till motorisk utveckling och kroppslig medvetenhet.
- Utnyttja vår utegård som uppmuntrar till rörelse, möjlighet att klättra, balansera, gunga, cykla, hoppa och springa
- Gå på utflykter i Fisksättras närmiljö där vi bland annat besöker lekparker, skogsområde och idrottsplaner där barnen får delta i fysiska aktiviteter
- Erbjud barnen vila och lugna stunder under dagen
- Erbjud hållbara måltider med intention att barnen får en sund, trivsamt och positiv matupplevelse
- Öva finmotorik i olika aktiviteter (klippa, rita/skriva, pärla & sy)

SPRÅK och KOMMUNIKATION

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- förmåga att använda och förstå begrepp, se samband och upptäcka nya sätt att förstå sin omvärld,
- förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans,

- intresse för berättelser, bilder och texter i olika medier, såväl digitala som andra, samt sin förmåga att använda sig av, tolka, ifrågasätta och samtala om dessa,
- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften,
- intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och hur de används för att förmedla budskap,
- sin kulturella identitet samt kunskap om och intresse för olika kulturer och förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglad av mångfald samt intresse för det lokala kulturlivet,
- både det svenska språket och det egna nationella minoritetsspråket, om barnet tillhör en nationell minoritet,
- både det svenska språket och sitt modersmål, om barnet har ett annat modersmål än svenska,
- svenskt teckenspråk, om barnet har hörselnedsättning, är dövt eller av andra skäl har behov av teckenspråk

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi arbetar med målen genom att

- Vi använder materialet *Före Bornholmsmodellen* för att stärka barnen i sin fonologiska utveckling.
- I vår undervisning sträva efter att arbeta utifrån fem grundläggande principer: språkutrymme, upplevelser, rikt språkbruk, språknivå, begriplighet.
- Ta till vara vardagens olika situationer och prata med barnen om vad vi gör
- Vara lyhörda och ta tillvara på barns åsikter och tankar. Vi skapar även möjlighet för barnen att lyssna på varandras åsikter och tankar i såväl planerade situationer som i det vardagliga samtalet
- Använda oss av ett berikat ordförråd. Vi är noga med att benämna ord och handling och ser till att vi är tydliga och gör oss förstådda
- Samarbeta med Fisksättras biblioteket. Vi går på besök till biblioteket där barnen får låna böcker och gå på minibio/sagostunder. Tillsammans med biblioteket erbjuder vi språkpåsar på flera olika språk
- Erbjuder boksamtal varje dag där barnen får ta del av bild, text och innehåll i olika böcker. Vi lyfter ordförståelse, talspråk och innebörd i begrepp samt reflekterar över böckers innehåll
- Låta miljön locka till nyfikenhet och utforskande, där det finns inspirerande tecken och symboler för att utveckla intresset för bland annat skriftspråket
- Använda digitala verktyg (ex. appar som Polyglutt)
- Vi erbjuder språkstimulerande undervisning där barnen får delta i olika aktiviteter som gynnar deras språk- och kommunikationsutveckling
- Kartlägger barnen inom språket tillsammans med vårdnadshavare samt ser barnens erfarenheter och olika kulturer som tillgångar
- Förstärka språket med hjälp av bildstöd och tecken som stöd/TAKK
- Vi tar hjälp av de flerspråkiga pedagoger vi har som tillgång för de barn som har ett annat modersmål än svenska för att stödja barnen i deras språkutveckling

MATEMATIK

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar av egna och andras problemställningar,
- förståelse för rum, tid och form, och grundläggande egenskaper hos mängder, mönster, antal, ordning, tal, mätning och förändring, samt att resonera matematiskt om detta,
- förmåga att urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begrepp

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi arbetar med målen genom att

- I lek och arbete med olika material får barnen erfarenhet av likheter och skillnader, form, längd, avstånd, vikt och volym, som bland annat lägger grunden till matematisk förståelse.
- Bygglek ger erfarenheter av sammanfogning, hållfasthet, balans, storlek
- Vi erbjuder ett rikt utbud av material och aktiviteter såsom pussel, spel, kategorisering, sortering, former och mönster
- Vi använder oss medvetet av matematiska begrepp i vår utbildning och i våra rutiner samt av estetiska uttrycksätt
- Vi experimenterar och forskar kring olika frågeställningar

NATURVETENSKAP/TEKNIK

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- förståelse för samband i naturen och för naturens olika kretslopp samt för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra,
- förståelse för hur människors olika val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling,
- förståelse för naturvetenskap, kunskaper om växter och djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen,
- förmåga att utforska, beskriva med olika uttrycksformer, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap och teknik,
- förmåga att upptäcka och utforska teknik i vardagen, och
- förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi arbetar med målen genom att

- Vi går på skogsutflykt och ser naturen förändras vid de olika årstiderna.
- Samla material i naturen som vi använder i olika skapande aktiviteter.
- Samtala om kretslopp i natur och samhälle och om konsekvenser av våra handlingar i naturen
- Erbjuda olika tekniker för utforskande i undervisningen (t.ex. Bee-Bot)
- Vi tar tillvara natur- och miljöfrågor i avdelningarnas olika projekt

- Genom olika experiment upptäcka och utforska teknik i vår vardag
- Vi har en utomhusmiljö som är förankrad i kunskap om natur och en bra bas för utomhuspedagogik
- Vi planterar olika örter, kryddor och grönsaker som barnen har möjlighet att utforska, samtala kring och smaka på
- Barnen har tillgång till utforskande material och litteratur om djur och natur

I dagliga mötet med vårdnadshavare och via Infomentor belyser vi naturvetenskapliga begrepp och lekfulla sätt att arbeta i vår beskrivning om naturvetenskap i undervisningen.

2.3 BARNES DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. Barn har rätt till delaktighet och inflytande. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ska ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av utbildningen.

Mål (från Lpfö 18)

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- intresse för och förmåga att uttrycka tankar och åsikter så att de kan påverka sin situation,
- förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan, och
- förståelse för demokratiska principer och förmåga att samarbeta och fatta beslut i enlighet med dem.

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi arbetar med målen genom att

- Vi samtalar med barnen utifrån barnkonventionen om att de har rätt att uttrycka vad de känner och tänker men även att de vuxna har en skyldighet att se till barnets bästa.
- Barnen får vara delaktiga i olika demokratiska processer såsom röstning, förhandling, överenskommelser, övertalning och därigenom ta beslut om vissa frågor som berör dem.
- Vi är lyhörda pedagoger som tar tillvara och följer upp barnens tankar
- Vi ger barnen utrymme att lösa konflikter och problem genom vägledning och stöttat lärande för att på så sätt utveckla deras ansvarstagande och självständighet
- Bygga upp vår pedagogiska miljö tillsammans med barnen genom bland annat demokratiska samtal. På så sätt kan barnets ansvarskänsla för vår gemensamma miljö utvecklas. Detta förstärks även genom att barnen får vara delaktiga i t.ex. dukning och samling
- De projekt vi arbetar med är utifrån barnens intressen

2.4 FÖRSKOLA OCH HEM

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen.

Vi arbetar med riktlinjerna genom att

- visa respekt för våra vårdnadshavare och känner ansvar för att det utvecklas en tillitsfull relation mellan förskolans personal och barnens familjer.
- kontinuerligt informera om både det enskilda barnets vistelse och utbildningens innehåll
- varje vecka göra minst ett inlägg i Infomentor som genom bild och text berättar om vad som hänt under veckan och vad som är på gång
- varje termin hålla ett utvecklingssamtal vars innehåll, utformning och genomförande överensstämmer med de nationella målen, och
- vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga i utvärderingen av utbildningen.
- erbjuda föräldraaktiviteter så som t ex föräldramöte, öppet hus et c.